

ਓਲਾ

‘ਓਲਾ’ ਦੇ ਅੱਖਰੀ ਅਰਥ ਹਨ— ਓਟ, ਆਸਰਾ, ਅਧਾਰ, ਸ਼ਰਨ ਜਾਂ ਟੇਕ ! ਪਰ ਅਧਿਆਤਮਿਕ ਤੌਰ ਤੇ ਇਸ ਵਿਚ ਡੂੰਘੀ ਰਮਜ਼ ਹੈ ।

ਹਰ ਇਕ ਜੀਵ ਨੂੰ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿਚ ਵਿਚਰਨ ਲਈ ਕਿਸੇ ਦਾ ਆਸਰਾ ਲੈਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ । ਬੱਚਾ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆਂ ਹੀ ਆਪਣੀ ‘ਮਾਂ’ ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤੇ ਫਿਰ ਸਾਰੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵੀ ਉਹ ਆਪਣੇ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਹਸਤੀ ਦੀ ਓਟ ਲੈ ਕੇ ਆਪਣਾ ਜੀਵਨ ਬਤੀਤ ਕਰਦਾ ਹੈ । ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਸਾਨੂੰ ਅਨੇਕ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ । ਜਦ ਅਸੀਂ ਆਪ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹੱਲ ਨਹੀਂ ਕੱਢ ਸਕਦੇ ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਕਿਸੇ ਦਾ ਆਸਰਾ ਲੈਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ । ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਹਰ ਪੜਾਅ ਤੇ ਅਸੀਂ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ।

ਮਾਇਕੀ ਜੀਵਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਕ ਹੋਰ ਜੀਵਨ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਤੋਂ ਉੱਚੇਰਾ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ ‘ਪਰਮਾਰਥ ਜੀਵਨ’ ! ਅਸਲ ਵਿਚ ‘ਪਰਮਾਰਥ ਜੀਵਨ’ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸਾਡਾ ਕੋਈ ਜੀਵਨ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਇਸ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਅਸੀਂ ਇਨਸਾਨ ਹੁੰਦੇ ਹੋਏ ਵੀ ਪਸ਼ੂ ਸਮਾਨ ਹਾਂ ।

ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਦੀ ਆਪਣੀ ਮੌਜ ਵਿਚ ਰਚੀ ਇਸ ਇਲਾਹੀ ਕਾਇਨਾਤ ਦੇ ਦੋ ਭਿੰਨ-ਭਿੰਨ ਮੰਡਲ ਹਨ—

1. ਆਤਮਿਕ ਮੰਡਲ :— ਜਿਸ ਵਿਚ ਇਲਾਹੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼, ਅਰਥਾਤ —

ਸਦਾ ਬੈਰ
ਸਦਾ ਸੁੱਖ
ਸਦਾ ਖੁਸ਼ੀ
ਪ੍ਰੀਤ
ਪ੍ਰੇਮ
ਰਸ
ਚਾਉ
ਨਾਮ
ਸ਼ਾਂਤੀ
ਠੰਢ

ਦਾ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਤੇ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਹੈ ।

L57/1

Lekh 57 ‘Oh-laa’

The literal meaning of ‘o-laa’ is – support, assistance, shelter, or refuge! But from the spiritual viewpoint there is a deeper connotation (or undertone).

Every life form needs some ones help to exist in the world. The moment a child is born it depends on the ‘mother’, and then for the rest of his life he looks up to some higher (being) to run his life. While living in the world we have to face numerous challenges. When we ourselves cannot resolve them then we have to turn to someone for help. In this way at every point in life we are dependant on someone.

Apart from the materialistic life there is another life that is higher, meaning a ‘spiritual life’! In reality without ‘spiritual life’ we have no other life, without it (spiritual life) while being humans we are equal to animals.

This divine creation, which the Timeless Being created in His joy, has two separate realms –

1 Spiritual Realm:- Within this realm, the divine illumination, that is

eternal well being
eternal comforts
eternal joy
love
affection
relish
joy
Naam
peace
calmness

is present and manifest.

2. 'ਮਾਇਕੀ ਮੰਡਲ' ਅਥਵਾ ਹਉਮੈ-ਵੇੜੀ ਸਿਆਣਪ ਦਾ ਮੰਡਲ —ਜਿਸ ਵਿਚ ਨੀਵੀਆਂ ਮਾਇਕੀ ਹੁਚੀਆਂ, ਜਿਵੇਂ—

ਕਾਮ
ਕ੍ਰੋਧ
ਲੋਭ
ਮੋਹ
ਹੰਕਾਰ
ਖੁਦਗਰਜੀ
ਈਰਖਾ
ਨਫਰਤ
ਸਾੜਾ
ਚਿੰਤਾ
ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ

ਆਦਿ ਦੀ ਅੱਗ ਵਰਤ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ 'ਆਤਿਸ਼ ਦੁਨੀਆਂ' ਵਿਚ ਖੱਚਤ ਹੋਈ ਸਾਰੀ ਲੁਕਾਈ ਸੜਦੀ-ਬਲਦੀ, ਹੈ-ਬੂ ਕਰਦੀ, ਹਾਲ-ਦੁਹਾਈ ਮਚਾਉਂਦੀ, "ਕਿਝੁ ਨ ਬੁਝੈ ਕਿਝੁ ਨ ਸੁਝੈ ਦੁਨੀਆ ਗੁਝੀ ਭਾਹਿ" ਵਾਲਾ ਜੀਵਨ ਬਤੀਤ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ।

ਬਾਬਾ ਦੇਖੋ ਧਿਆਨੁ ਧਰਿ ਜਲਤੀ ਸਭਿ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਦਿਸਿ ਆਈ। (ਵਾ.ਭਾ.ਗੁ. ੧/੨੪)

ਜੈਸੀ ਅਗਨਿ ਉਦਰ ਮਹਿ ਤੈਸੀ ਬਾਹਰਿ ਮਾਇਆ ॥

ਮਾਇਆ ਅਗਨਿ ਸਭ ਇਕੋ ਜੋਹੀ ਕਰਤੈ ਖੇਲੁ ਰਚਾਇਆ ॥ (ਪੰਨਾ-੯੨੧)

ਮਨਮੁਖ ਮਾਇਆ ਮੋਹਿ ਵਿਆਪੇ ਇਹੁ ਮਨੁ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਜਲਤ ਤਿਖਈਆ ॥ (ਪੰਨਾ-੮੩੪)

ਗੁਰਬਾਣੀ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸ 'ਗੁਝੀ-ਭਾਹਿ' ਅਥਵਾ 'ਮਾਇਕੀ ਅੱਗ' ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਮਨ ਦੀਆਂ ਬਾਹਰਮੁਖੀ 'ਸੁਰਤੀਆਂ-ਬਿਰਤੀਆਂ' ਨੂੰ 'ਮਾਇਕੀ-ਮੰਡਲ' ਤੋਂ ਮੋੜ ਕੇ 'ਆਤਮ-ਮੰਡਲ' ਦੇ—

ਸੀਤਲ
ਸ਼ਾਂਤ
ਸੁਖਦਾਈ
ਬਿਸਮਾਈ
ਠੰਢੇ
ਖੁਨਕ-ਨਾਮੁ

ਵੱਲ ਲਾਉਣਾ ਹੀ—

'ਭਜਿ ਪਏ ਹਰਿ ਸਰਣਾਈ ਹੈ' !

'ਚਰਣ ਸਰਣ ਜਾਣਾ ਹੈ' !!

'ਗੁਰੁ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕਾ ਓਲਾ ਹੈ' !!!

L57/2

2 'Materialistic realm' that is - the realm of ego-ridden wisdom – in which the fires of lower materialistic tendencies, like -

lust
anger
greed
attachment
egotism
selfishness
jealousy
hatred
envy
anxiety
desires

etc. are in attendance. The entire animate creation, engrossed in the 'burning world' is suffering, wailing, screaming and living a life that is (depicted in Gurbani as follows) 'I know nothing; I understand nothing. The world is a smouldering fire.'

1 In his meditation, Baba found the whole earth burning (with the fire of lust and anger) V Bh G 1/24

2 As is the fire within the womb, so is Maya outside. The fire of Maya is one and the same; the Creator has staged this play. 921

3 The self-willed manmukhs are engrossed in attachment to Maya; their minds are thirsty, burning with desire. 834

According to Gurbani, to save oneself from this 'secret-fire' or the 'fire of materialism', the turning away of mind's externally orientated consciousness and focus from the 'materialistic realm' to the

cool
calm
comfort giving
wondrous
serene
cooling Naam

of the 'Divine Sphere is indeed the

'hurrying to the sanctuary of the Lord'

'taking to the Sanctuary of His lotus feet'

'holding tight to the Support of the Lord's Name'

2

ਜੇਕਰ ਇਕ ਪਾਸੇ ਅੱਗ ਦੇ ਭਾਂਬੜ ਮਚਾ ਦੇਈਏ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਬਰਫ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰ ਦੇਈਏ ਤਾਂ ਜਿਉਂ-ਜਿਉਂ ਅਸੀਂ ਅੱਗ ਦੇ ਨੇੜੇ ਜਾਵਾਂਗੇ, ਤਿਉਂ-ਤਿਉਂ ਸੋਕ ਵਧਦਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਠੰਢ ਘਟਦੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਜੇ ਅੱਗ ਵਲ ਪਿੱਠ ਕਰਕੇ ਬਰਫ ਵਲ ਮੁੜਾਂਗੇ ਤਾਂ ਠੰਢ ਵਧਦੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਸੋਕ ਘਟਦਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਇਹੋ ਅਸੂਲ ਸਾਡੀ ਮਾਨਸਿਕ ਹਾਲਤ ਉਤੇ ਵੀ ਹੁ-ਬ-ਹੂ ਢੁਕਦਾ ਹੈ।

ਜਿਉਂ-ਜਿਉਂ 'ਠਾਂਢਾ ਹਰਿ ਨਾਉ' ਵੱਲ ਪਿੱਠ ਕਰਕੇ, ਆਪਣੀ ਇਲਾਹੀ ਮਾਤਾ— 'ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ' ਦਾ ਓਲਾ ਛੱਡ ਕੇ ਅਥਵਾ ਉਸ ਨੂੰ ਭੁੱਲ ਕੇ ਜਾਂ ਬੇਮੁਖ ਹੋ ਕੇ ਸਾਡੀ ਸੁਰਤੀ-ਬਿਰਤੀ 'ਆਤਿਸ਼-ਦੁਨੀਆ' ਵੱਲ ਮੁੜਦੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ—ਤਿਉਂ-ਤਿਉਂ 'ਹਰਿ-ਨਾਮ' ਦੀ ਆਤਮਿਕ ਠੰਢ ਘਟਦੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਉਸੇ ਮਿਕਦਾਰ ਵਿਚ 'ਨਾਮ' ਦੀਆਂ ਇਲਾਹੀ ਬਰਕਤਾਂ ਤੋਂ ਵਾਂਝੇ ਹੁੰਦੇ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ।

ਸਮਾਂ ਪਾ ਕੇ ਅਸੀਂ ਮਾਇਆ ਦੀ ਦਲਦਲ ਵਿਚ ਇਤਨਾ ਖੁੱਭ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਇਸ 'ਅਗਨ-ਸੋਕ-ਸਾਗਰ' ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ—

ਉਚੇਰੇ
ਚੰਗੇਰੇ
ਸੁਹਣੇਰੇ
ਸੁਖਦਾਈ
ਕਲਿਆਣਕਾਰੀ

'ਆਤਮ-ਜੀਵਨ' ਦਾ—

ਚੇਤਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦਾ !
ਖਿਆਲ ਹੀ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ !
ਨਿਸ਼ਚਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ !
ਸ਼ਰਧਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਉਪਜਦੀ !!
ਲੋੜ ਹੀ ਨਹੀਂ ਭਾਸਦੀ !!!

ਜਨਮ-ਜਨਮਾਂਤਰਾਂ ਤੋਂ ਸਾਡਾ ਮਨ ਇਸ 'ਮਾਨਸਿਕ-ਅਗਨੀ' ਵਿਚ ਸੜਦਾ-ਬਲਦਾ 'ਮਟਰੇੜ' ਤੇ 'ਮਨੂਰ' ਹੋ ਚੁਕਿਆ ਹੈ। ਇਹੀ ਕਾਰਣ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਵਿਚੋਂ ਨਿਕਲਣ ਦਾ ਸਾਨੂੰ ਕਦੇ ਖਿਆਲ ਹੀ ਨਹੀਂ ਆਇਆ, ਯਤਨ ਤਾਂ ਕੀ ਕਰਨਾ ਸੀ ! ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਾਡੀ ਇਹ ਆਪ੍ਰੋ-ਸਹੋੜੀ ਗੁਝੀ ਮਾਨਸਿਕ 'ਅੱਗ' ਅੰਦਰੋਂ-ਅੰਦਰ ਸੁਲਘਦੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਮਾਮੂਲੀ ਜਿਹੀ ਬਾਹਰਲੀ ਉਕਸਾਹਟ ਨਾਲ ਫੜਕ ਉਠਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਭਾਂਬੜ ਬਣ ਕੇ ਸਾਰਾ ਆਲਾ-ਦੁਆਲਾ ਸਾਝੇ ਸੁਟਦੀ ਹੈ।

L57/3

If on one side we light flames of fire and on the other side we place ice, then as we get nearer the fire, to that degree the heat will continue to increase and the cold decrease. If we reverse the process, and turn our back towards the fire and move towards the ice, then the cold will to that degree increase and the heat decrease.

This very law also perfectly befits our mental condition.

To the degree that we turn our back towards 'peace giving serene Name of the Lord' and leave the refuge of our Divine Mother – the 'Infinite Being' that is forgetting Him or turning our face away, our consciousness and focus will turn towards the 'burning world' and the Divine Peace and Serenity of the 'Lord's Naam' will continue to decrease and we, to that degree, will divorce ourselves from the spiritual blessings of the "Naam".

Over a period of time we get so enmeshed in the quagmire of materialism that other than this 'burning ocean of grief' a

higher
virtuous
beautiful
comfort-giving
salvation-giving

spiritual-life –

does not enter our consciousness!
does not come into our thoughts!
does not create a desire in us!
does not develop faith in us!!
does not create a need in us!!!

Over numerous births our mind, burning and smouldering in this 'mental fire', has been oxidised into slag. This is the reason why we have never had the thought of coming out of it, let alone make an effort. In this way our self inflicted hidden mental 'fire' keeps smouldering within us which, when exposed to some simple common spark, will turn into a blaze and reduce its surroundings into ash.

ਜਦ ਕਦੇ ਇਹ ਮਾਨਸਿਕ-ਅਗਨੀ ਤੀਬਰ ਤੇ ਅਸਹਿ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਅਸੀਂ 'ਹੋਰਨਾਂ' ਜਾਂ 'ਰੱਬ' ਉਤੇ ਥੱਪ ਕੇ ਆਪਣਾ ਮਨ ਰੋਲਾ ਕਰ ਲੈਂਦੇ ਹਾਂ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਅਸੀਂ ਆਪਣੀ ਸਿਆਣਪ ਤੇ ਚਤੁਰਾਈ ਦੁਆਰਾ ਦੁਖਾਂ-ਕਲੇਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਬਚਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਜਦ ਸਫਲਤਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਤੋਂ ਤਕੜੇ ਅਫਸਰਾਂ, ਵਜ਼ੀਰਾਂ, ਸੰਬੰਧੀਆਂ ਦੀ 'ਓਟ' ਜਾਂ 'ਆਸਰਾ' ਭਾਲਦੇ ਹਾਂ। ਜਦ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੀ ਕਾਮਯਾਬੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ ਤਾਂ ਸਾਧਾਂ, ਸੰਤਾਂ, ਪੀਰਾਂ-ਫਕੀਰਾਂ, ਦੇਵੀ-ਦੇਵਤਿਆਂ ਦੀ 'ਸ਼ਰਨ' ਲਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਜੇ ਇਕ ਸਾਧ-ਸੰਤ ਜਾਂ ਪੀਰ-ਫਕੀਰ ਕੋਲੋਂ ਕਾਰਜ ਰਾਸ ਨਾ ਆਵੇ ਤਾਂ ਦੂਜੇ ਦੀ 'ਟੇਕ' ਤੱਕਦੇ ਹਾਂ, ਜਦ ਕਿ ਗੁਰਬਾਣੀ ਸਾਨੂੰ ਸੁਚੇਤ ਕਰਦੀ ਹੈ—

ਮਾਨੁਖ ਕੀ ਟੇਕ ਬ੍ਰਿਥੀ ਸਭ ਜਾਨੁ ॥

(ਪੰਨਾ-੨੮੧)

ਇਥੇ ਹੀ ਬਸ ਨਹੀਂ, ਜੀਵ ਆਪਣੇ ਦੁਖਾਂ-ਕਲੇਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਜਾਂ ਮਾਇਕੀ ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾਵਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਲਈ ਦਰ-ਦਰ ਭਟਕਦਾ ਹੈ, ਕਦੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇ 'ਨਸ਼ਿਆਂ' ਜਾਂ ਨੀਵੇਂ 'ਮਨੋਰੰਜਨ ਦੇ ਸਾਧਨਾਂ' ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਭੁਲਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਾਰੇ 'ਸਾਧਨ' ਮਾਨਸਿਕ-ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਭੁਲਾਉਣ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਬਚਣ ਦੇ ਆਰਜ਼ੀ-ਉਪਾਅ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਕੁਝ ਚਿਰ ਲਈ ਓਪਰੀ ਜਿਹੀ ਖੁਸ਼ੀ ਜਾਂ ਤਸੱਲੀ ਤਾਂ ਮਿਲਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਮਨ ਦੇ ਅੰਦਰਲੇ ਗੁਝੇ ਭਾਂਬੜ ਨਹੀਂ ਬੁਝਦੇ, ਨਾ ਹੀ ਹਿਰਦੇ ਵਿਚ ਠੰਢ ਪੈਂਦੀ ਹੈ।

ਜਿਥੇ ਅੱਗ ਹੈ, ਉਥੇ ਠੰਢ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ !

ਜਿਥੇ ਠੰਢ ਹੈ, ਉਥੇ ਗਰਮੀ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਹੈ !!

ਅੱਗ ਦੇ ਭਾਂਬੜ ਵਿਚੋਂ ਠੰਢ ਲੱਭਣੀ ਹਾਸੋ-ਹੀਣੀ ਮੂਰਖਤਾ ਹੈ !!!

ਪਰ ਅਸੀਂ ਬੜੇ ਸਿਆਣੇ, ਵਿਦਵਾਨ ਤੇ ਅਕਲ-ਲਤੀਫ਼ ਕਹਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਵੀ ਹੁੰਦੇ ਦੇ ਭਰਮ-ਭੁਲਾਵੇ ਅਧੀਨ 'ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾਵਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ' ਵਿਚੋਂ ਮਨ ਦਾ ਸੁਖ, ਸਾਂਤੀ ਤੇ ਠੰਢ ਭਾਲਦੇ ਹਾਂ। ਸਾਡੀ ਇਸ ਹਾਲਤ ਬਾਰੇ ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ ਲਿਖਦੇ ਹਨ—

ਆਸਾ ਮਨਸਾ ਮੋਹਣੀ ਤਾਮਸੁ ਤਿਸਨਾ ਸਾਂਤਿ ਨ ਆਵੈ ।

ਬਲਦੀ ਅੰਦਰਿ ਤੇਲ ਪਾਇ ਕਿਉ ਮਨੁ ਮੂਰਖੁ ਅਗਿ ਬੁਝਾਵੈ । (ਵਾ.ਭਾ.ਗੁ. ੧੫/੯)

ਇਸ ਗੁਝੀ ਮਾਨਸਿਕ ਅੱਗ ਤੋਂ ਛੁਟਕਾਰਾ ਪਾਉਣ ਲਈ ਅਸੀਂ ਧਾਰਮਿਕ-ਅਸਥਾਨਾਂ ਵੱਲ ਦੌੜਦੇ ਹਾਂ, ਪਰ ਉਥੇ ਵੀ ਅਸੀਂ ਆਪਣੀ ਅੰਦਰਲੀ ਅੱਗ ਨਾਲ ਲੇ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ। ਧਰਮ-ਅਸਥਾਨਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਅਸੀਂ ਈਰਖਾ-ਦਵੈਤ, ਵੈਰ-ਵਿਰੋਧ, ਲਾਲਚ, ਬੇਈਮਾਨੀ ਤੇ 'ਮਜ਼ਹਬੀ-ਤਅੱਸੂਬ' ਦੀ ਅੱਗ ਲਾਈ ਹੋਈ ਹੈ।

ਮਾਇਆ ਡਰ ਡਰਪਤ ਹਾਰਿ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਜਾਵੈ

ਤਹਾ ਜਉ ਬਿਆਪੈ ਮਾਇਆ ਕਹਾ ਠਹਰਾਈਐ ।

(ਕ.ਭਾ.ਗੁ. ੫੪੪)

L57/4

When this mental – fire becomes intense and unbearable, then we relieve (the tension in) our mind by putting the blame on 'others' or 'God'. At the same time with our cleverness and cunningness we try to ward off the suffering and misery (that results). When we are unsuccessful in this, we turn for 'refuge' or 'help' to some more powerful officials, ministers or relations. When we do not get any results whatsoever then we go to sadhus, saints, holy mendicants and deities for 'protection'. When the matter (at hand), cannot be solved by one sadhu-saint or holy mendicant, then we turn to another even though Gurbani reminds us -

1 Reliance on mortals is in vain - know this well.

281

This is not the end. Man, to ward off the sufferings and miseries or for the fulfillment of materialistic desires, struggles from door to door or through some 'intoxicants' or base 'entertainment methods' he tries to forget himself. All these 'ways' to forget mental problems or to ward them off are temporary measures, which provide some superficial relief or confidence, but the hidden internal flames of the mind are not doused nor can the heart experience coolness, peace and serenity.

Where there is fire there can be no coldness.

Where there is coldness, there heat is absent.

Looking for coldness from the flames of fire is ridiculous foolishness.

But we who like to be known as the wise ones, knowledgeable and divine are looking for peace of mind, serenity and coolness from the 'fulfillment of desires' while we are under the influence of the doubt-fallacy of egotism. Bhai Gurdas Ji write about our state as follows –

2 Hopes and desires always attract his mind and being guided by evil propensities he never attains peace.

How could a manmukh or mind orientated individual extinguish fire by pouring oil on it. V BG 15/9

To escape from this hidden mental fire we run to religious institutions, but there too we take along our internal fire with us. We have lit the fire of jealousy, duality, enmity, confrontation, greed, deceitfulness and 'religious fanaticism' in our religious institutions as well.

3 Man, out of fear from materialism finally goes to the gurdwara, but if after going there he gets infected again with materialism, then where else can he go (for relief from materialism)

KBG544

L57/4

ਜੀਵਨ ਦੇ ਹਰ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਇਸ ਅੱਗ ਦੇ ਭਾਂਬੜ ਮੱਚ ਰਹੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਸੜਦੀ-ਬਲਦੀ ਲੁਕਾਈ ਪੁਕਾਰ ਰਹੀ ਹੈ—

ਹਾਏ ! ਠੰਢ ਕਿਥੇ ?

ਗੁਰੂ ਬਾਬੇ ਨੇ ਇਸ ਵਿਸ਼ਵ-ਹਿਰਦੇ ਦੀ ਪੁਕਾਰ ਸੁਣ ਕੇ ਖਲਕਤ ਨੂੰ ਗੁਰਬਾਣੀ ਰਾਹੀਂ ਇਉਂ ਆਤਮਿਕ ਜੀਵਨ-ਸੇਧ ਬਖਸ਼ੀ ਹੈ—

ਮਨ ਮੇਰੇ ਗੁਰੁ ਹਰਿ ਨਾਮ ਕਾ ਓਲਾ ॥

ਤੁਝੈ ਨ ਲਾਗੈ ਤਾਤਾ ਝੋਲਾ ॥ (ਪੰਨਾ-੧੭੯)

ਤਾਤੀ ਵਾਉ ਨ ਲਗਈ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਸਰਣਾਈ ॥ (ਪੰਨਾ-੮੧੯)

ਸੀਤਲ ਸਾਂਤਿ ਸੂਖ ਹਰਿ ਸਰਣੀ ਜਲਤੀ ਅਗਨਿ ਨਿਵਾਰੇ ॥ (ਪੰਨਾ-੨੧੦)

ਏਹੁ ਜਗੁ ਜਲਤਾ ਦੇਖਿ ਕੈ ਭਜਿ ਪਏ ਹਰਿ ਸਰਣਾਈ ਰਾਮ ॥ (ਪੰਨਾ-੫੭੧)

ਜਦ ਨਿੱਕੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਸੌਣ ਵੱਜਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਕੁੱਤੇ-ਬਿੱਲ ਪੈਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਹ 'ਮੰਮੀ-ਮੰਮੀ' ਪੁਕਾਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਭੱਜ ਕੇ 'ਮਾਂ' ਕੋਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਪੱਕਾ ਨਿਸਚਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਦੀ 'ਮਾਂ' ਉਸ ਨੂੰ ਆਵਤ ਤੋਂ ਜ਼ਰੂਰ ਬਚਾ ਲਵੇਗੀ। ਮਾਂ ਦੀ ਗੋਦ ਅਥਵਾ 'ਓਲਾ' ਹੀ ਉਸ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਥਾਂ ਹੈ, ਜਿਥੇ ਕੋਈ ਦੁੱਖ ਕਲੇਸ਼ ਜਾਂ ਆਵਤ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚ ਸਕਦੀ।

ਪਾਇਓ ਬਾਲ ਬੁਧਿ ਸੁਖੁ ਰੇ ॥ (ਪੰਨਾ-੨੧੪)

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪੂਰਨ ਨਿਸਚੇ ਜਾਂ ਸ਼ਰਧਾ-ਭਾਵਨੀ ਨਾਲ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਨੂੰ ਪੁਕਾਰਨਾ ਜਾਂ 'ਸਿਮਰਨ' ਕਰਨਾ ਹੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਦੀ ਚਰਣ-ਸਰਣ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਉਸ ਦੀ ਓਟ ਲੈਣੀ ਹੈ। ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਦੇ 'ਹੁਕਮ' ਦੀ ਸਹਿਜ-ਚਾਲ ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਨਿੱਕੀ ਜਿਹੀ ਮਨ-ਮਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਰਲਾਉਣਾ ਹੀ ਉਸ ਦਾ 'ਓਲਾ' ਲੈਣਾ ਹੈ। ਮਨ ਦੀਆਂ ਸਿਆਣਪਾਂ, ਉਕਤੀਆਂ-ਜੁਗਤੀਆਂ, ਏਹੜ-ਤੇਹੜ, ਹਉਮੈ, ਮੈਂ-ਮੇਰੀ ਨੂੰ ਮਾਇਆ ਵਲੋਂ ਮੋੜ ਕੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਦੇ 'ਹੁਕਮ' ਦੇ ਪ੍ਰਾਇਣ ਜਾਂ ਆਤਮ-ਪ੍ਰਾਇਣ ਕਰਨਾ ਹੀ 'ਭਜਿ ਪਏ ਹਰਿ ਸਰਣਾਈ ਹੈ'।

ਜਦ ਜੰਗਲ ਨੂੰ ਅੱਗ ਲੱਗ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਹਿਰਨ ਆਦਿ ਜੰਗਲੀ ਜੀਵ ਨਦੀ ਵਿਚ ਛਾਲ ਮਾਰ ਕੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਅੱਗ ਦੇ ਸੇਕ ਤੋਂ ਬਚਾ ਲੈਂਦੇ ਹਨ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੁਰਮੁਖ-ਜਨ ਅਥਵਾ ਹਰਿ-ਜਨ ਪਿਆਰੇ ਆਪਣੀ ਕੂੜੀ ਹਉਮੈ ਅਥਵਾ ਮਾਇਕੀ—

ਸਿਆਣਪਾਂ

ਉਕਤੀਆਂ-ਜੁਗਤੀਆਂ

ਏਹੜ-ਤੇਹੜ

ਗਿਆਨ

ਫਿਲਾਸਫੀਆਂ

ਕਿਉਂ ? ਕਿਆ ? ਕੈਸੇ ?

L57/5

In every field of life he flames of this fire are burning and the burning and smouldering people are crying out —

Oh! Where is the coolness or calmness?

On hearing this cry from the heart of the world, Guru Baba Ji has blessed the masses with divine life-guidance through Gurbani in the following way —

- 1 *O my mind, hold tight to the Support of the Lord's Name.
The hot winds shall never even touch you.* 179
- 2 *The hot wind does not even touch one who is under the Protection of the
Supreme Lord God.* 819
- 3 *In the Lord's Sanctuary there is soothing coolness, peace and tranquility. He has
extinguished the burning fire.* 210
- 4 *Seeing that this world on fire, I have hurried to the Sanctuary of the Lord.* 571

When a small child injured or cats and dogs run after him, he cries out 'mummy-mummy' or he runs up to the 'mother' because he has full faith that his 'mother' will definitely save him from that danger. Mother's bosom or 'refuge' indeed, is for him the safest place, where no suffering, misery or disaster can approach.

- 5 *Adopting the innocent mind of a child, I have found peace.* 214

In this way, to call out for or 'contemplate' on Satguru with full conviction and faith-filled desire, is indeed taking shelter with Satguru, taking refuge in Him. To submit our minute desire into the spontaneous flow of the Infinite Being's 'hukam' or command, is in fact taking refuge in HIM. By turning away mind's cleverness, aphorisms-methodologies, petty arguments, egotism, me-mineness from materialism, and submitting to the will of 'hukam' or divine support is infact 'hurring to the Sanctuary of the Lord.'

When a jungle catches fire, the deer and other animals in the jungle jump into a river and save themselves from the heat of the fire. In the same way guru-orientated persons or God-orientated beloveds leave their polluted egotism or materialistic —

cleverness

aphorisms-methodologies

petty arguments

knowledge

philosophies

Why? What? How?

L57/5

ਵਾਲੀ ਬੁੱਧੀ ਦੇ ਚਿੰਤਾ-ਫਿਕਰ-ਤੋਖਲੇ ਆਦਿ ਛੱਡ ਕੇ, ਨਿੱਕੇ ਬੱਚੇ (baby) ਵਾਂਗ, ਭੋਲੇ-ਭਾਇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਦੀ ਪ੍ਰੇਮ-ਸਵੈਪਨਾ ਦੀ ਨਿੱਘੀ ਗੋਦ ਦਾ ਓਲਾ ਲੈਂਦੇ ਹਨ, ਸਾਧ-ਸੰਗਤ ਵਿਚ ਵਿਚਰਦਿਆਂ ਅਟੁਟ 'ਸਿਮਰਨ' ਦੁਆਰਾ 'ਸ਼ਬਦ-ਸੁਰਤ' ਵਿਚ ਲਿਵ ਲਾਉਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਸਤਿਗੁਰੂ ਦੀਆਂ ਸਭੇ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਦੇ ਪਾਤਰ ਬਣਦੇ ਹਨ। ਸਤਿਗੁਰੂ ਉਸ ਗੁਰਮੁਖ-ਰੂਹ ਨੂੰ ਇਉਂ ਪਿਆਰ ਨਾਲ ਨਿਵਾਜਦਾ ਹੈ—

ਹਰਿ ਜੀ ਮਾਤਾ ਹਰਿ ਜੀ ਪਿਤਾ ਹਰਿ ਜੀਉ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲਕ ॥
 ਹਰਿ ਜੀ ਮੇਰੀ ਸਾਰ ਕਰੇ ਹਮ ਹਰਿ ਕੇ ਬਾਲਕ ॥
 ਸਹਜੇ ਸਹਜਿ ਖਿਲਾਇਦਾ ਨਹੀ ਕਰਦਾ ਆਲਕ ॥
 ਅਉਗਣੁ ਕੋ ਨ ਚਿਤਾਰਦਾ ਗਲ ਸੇਤੀ ਲਾਇਕ ॥
 ਮੁਹਿ ਮੰਗਾਂ ਸੋਈ ਦੇਵਦਾ ਹਰਿ ਪਿਤਾ ਸੁਖਦਾਇਕ ॥
 ਗਿਆਨੁ ਰਾਸਿ ਨਾਮੁ ਧਨੁ ਸਉਪਿਓਨੁ ਇਸੁ ਸਉਦੇ ਲਾਇਕ ॥ (ਪੰਨਾ-੧੧੦੧-੦੨)

ਖੇਲਿ ਖਿਲਾਇ ਲਾਡ ਲਾਡਾਵੇ ਸਦਾ ਸਦਾ ਅਨਦਾਈ ॥
 ਪ੍ਰਤਿਪਾਲੈ ਬਾਰਿਕ ਕੀ ਨਿਆਈ ਜੈਸੇ ਮਾਤ ਪਿਤਾਈ ॥ (ਪੰਨਾ-੧੨੧੩)

ਪਰ ਕੋਈ ਵਿਰਲੇ, ਬਖਸ਼ੇ ਹੋਏ 'ਗੁਰਮੁਖ-ਜਨ' ਹੀ ਇਸ 'ਆਤਿਸ਼-ਦੁਨੀਆਂ' ਵਿਚ ਹਰਿ ਨਾਮ ਦਾ 'ਓਲਾ' ਲੈ ਕੇ ਇਲਾਹੀ ਪ੍ਰੀਤ ਦੀ ਠੰਢ ਮਾਣਦੇ ਹਨ—

ਦਾਵਾ ਅਗਨਿ ਬਹੁਤੁ ਤ੍ਰਿਣ ਜਾਲੇ
 ਕੋਈ ਹਰਿਆ ਬੂਟੁ ਰਹਿਓ ਰੀ ॥ (ਪੰਨਾ-੩੮੪)

ਗੁਰਬਾਣੀ ਵਿਚ ਬਾਰ-ਬਾਰ ਸਾਨੂੰ ਐਸੇ ਬਖਸ਼ੇ ਹੋਏ, ਆਤਮਿਕ-ਠੰਢ ਵਿਚ ਵਿਚਰ ਰਹੇ ਗੁਰਮੁਖ-ਜਨਾਂ ਦੀ ਸੰਗਤ ਕਰਨ ਦਾ ਤਾਕੀਦੀ ਹੁਕਮ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ—

ਮਨ ਮੇਰੇ ਤਿਲ ਕੀ ਓਟ ਲੇਹਿ ॥
 ਮਨੁ ਤਨੁ ਅਪਨਾ ਤਿਨ ਜਨ ਦੇਹਿ ॥
 ਜਿਨਿ ਜਨਿ ਅਪਨਾ ਪ੍ਰਭੁ ਪਛਾਤਾ ॥
 ਸੋ ਜਨੁ ਸਰਬ ਬੋਕ ਕਾ ਦਾਤਾ ॥
 ਤਿਸ ਕੀ ਸਰਨਿ ਸਰਬ ਸੁਖ ਪਾਵਹਿ ॥
 ਤਿਸ ਕੈ ਦਰਸਿ ਸਭ ਪਾਪ ਮਿਟਾਵਹਿ ॥
 ਅਵਰ ਸਿਆਨਪ ਸਗਲੀ ਛਾਡੁ ॥
 ਤਿਸੁ ਜਨ ਕੀ ਤੂ ਸੇਵਾ ਲਾਗੁ ॥ (ਪੰਨਾ-੨੬੬)

of their anxiety-fear, apprehensions of their consciousness and like a baby, innocently take shelter in the warm bosom of Satguru's love of the Self (within), and dwelling within the sadh sangat, the company of the holy, through unceasing 'simran' or contemplation they get absorbed in the 'shabad-surat' or word-consciousness and thereby become the beneficiaries of the blessings of the Satguru. This is how Satguru honours such a Guru-orientated soul with love —

- 1 The Dear Lord is my mother, the Dear Lord is my father; the Dear Lord cherishes and nurtures me.
 The Dear Lord takes care of me; I am the child of the Lord.
 Slowly and steadily, He feeds me; He never fails.
 He does not remind me of my faults; He hugs me close in His embrace.
 Whatever I ask for, He give me; the Lord is my peace-giving father.
 He has blessed me with the capital, the wealth of spiritual wisdom; He has made me worthy of this merchandise. 1101-1102
- 2 He plays with me, He fondles and caresses me. Forever and ever, He blesses me with bliss.
 He cherishes me, like the father and the mother love their child. 1213

But rare are the blessed 'guru-orientated people' who take refuge in the Naam of the Lord and enjoy divine love and poise —

- 3 The forest fire has burnt down so much of the grass; how rare are the plants which have remained green. 384

In Gurbani we are over and over again emphatically instructed to keep the company of such blessed guru-orientated persons who live in spiritual poise and serenity —

- 4 O my mind, seek their protection;
 give your mind and body to those humble beings.
 Those humble beings who recognizes God
 are the givers of all things.
 In His Sanctuary, all comforts are obtained.
 By the Blessing of His Darshan, all sins are erased.
 So renounce all other clever devices,
 and enjoy yourself to the service of those servants. 286

ਇਨਸਾਨ ਦੀ ਅਕਾਲ-ਪੁਰਖ ਉਤੇ ਓਟ ਅਤੇ ਅਕਾਲ-ਪੁਰਖ ਦਾ ਆਪਣੀ 'ਅੰਸ਼' ਜੀਵਾਂ ਲਈ —

'ਸਦ-ਬਖਸ਼ਿੰਦ'
'ਸਦ'-ਮਿਹਰਵਾਨਾ'
'ਅਉਗੁਣ ਕੋ ਨ ਚਿਤਾਰੇ'
'ਪ੍ਰੇਮ ਸਹਿਤ ਗਲ ਲਾਵੈ'

ਵਾਲੇ ਇਲਾਹੀ ਬਿਰਦ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਮਾਂ-ਬੱਚੇ ਦੀ ਪ੍ਰੀਤ ਇਕ ਸਰਵੋਤਮ ਉਦਾਹਰਣ ਹੈ।

ਬੱਚਾ ਜਦ ਮਾਂ ਦੀ 'ਕੁਖ' ਵਿਚ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਦੀ ਲਿਵ ਕਰਤੇ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਉਸ ਦੇ ਵਿਗਸਣ ਤੇ ਪ੍ਰਫੁਲਿਤ ਹੋਣ ਲਈ ਸਾਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧ 'ਇਲਾਹੀ ਮਾਤਾ' ਅਕਾਲ-ਪੁਰਖ ਦੁਆਰਾ ਸਹਿਜ-ਸੁਭਾਇ ਹੀ ਹੁੰਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਨੌਂ ਮਹੀਨੇ ਮਾਂ ਦੇ ਪੇਟ ਦੀ 'ਜੰਨਫ-ਅਗਨੀ' ਵਿਚ ਅਕਾਲ-ਪੁਰਖ ਦੇ ਅਟੁੱਟ ਸਿਮਰਨ ਦਾ 'ਓਲਾ' ਹੀ ਉਸ ਨੂੰ ਬਚਾਈ ਰੱਖਦਾ ਹੈ—

ਮਾਤ ਗਰਭ ਮਹਿ ਆਪਨ ਸਿਮਰਨੁ ਦੇ ਤਹਿ ਤੁਮ ਰਾਖਣਹਾਰੇ ॥ (ਪੰਨਾ-੬੧੩)

ਜਨਮ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਨਿੱਕੇ ਬੱਚੇ (baby) ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਦੀ ਸੋਝੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਉਸ ਦੀ ਆਪਣੀ 'ਮਾਂ' ਉਤੇ ਭੱਲੇ-ਭਾਇ 'ਟੇਕ' ਤੇ ਸ਼ਰਧਾ-ਭਾਵਨੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ 'ਦੁਵੱਲੀ ਖਿੱਚ' ਅਨੁਸਾਰ ਮਾਂ ਵੀ ਆਪਣਾ ਆਪਾ ਵਾਰ ਕੇ 'ਨਵ-ਜਨਮੇ' ਬੱਚੇ ਦੀ ਸੰਭਾਲ, ਪਾਲਣ-ਪੋਸਣ ਅਤੇ ਜੀਵਨ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਦਾ ਫਿਕਰ ਤੇ ਇੰਤਜ਼ਾਮ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਲਈ ਕੋਈ ਸਿਆਣਪ, ਚਾਤਰੀ, ਪ੍ਰਬੰਧ, ਫਿਕਰ, ਚਿੰਤਾ ਜਾਂ ਦੋੜ-ਭੱਜ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਦ੍ਰਿੜ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਕੋਈ ਆਪਣੀ—

ਪਿਆਰ ਕਰਨ ਵਾਲੀ
ਰਾਖੀ ਕਰਨ ਵਾਲੀ
ਸੰਭਾਲਣ ਵਾਲੀ
ਖੇਲ-ਖਿਲਾਉਣ ਵਾਲੀ
ਲਾਡ ਲਡਾਉਣ ਵਾਲੀ
ਫਿਕਰ ਕਰਨ ਵਾਲੀ
ਸੁਭ-ਚਿੰਤਕ

ਹਸਤੀ ਹੈ, ਜੋ ਉਸ ਦੀ ਪਿਆਰ-ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਪ੍ਰਵਰਿਸ਼ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਉਸ ਦੇ ਭੱਲੇ-ਭਾਇ ਨਿਸਚੇ ਅਨੁਸਾਰ 'ਮਾਂ' ਹੀ ਉਸ ਦਾ ਰੱਬ, ਗੁਰੂ ਅਤੇ ਦਾਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਬੱਚਾ—

ਬੇ-ਫਿਕਰ ਹੋ ਕੇ
ਆਸਾ-ਮਨਸਾ ਰਹਿਤ
ਨਿੱਸਲ ਹੋ ਕੇ
ਨਿਸਚਿੰਤ ਹੋ ਕੇ

ਆਪਣੇ ਮਾਂ-ਬਾਪ ਦੀ ਪੂਰਨ ਓਟ ਤੇ ਛਤ੍ਰਛਾਇਆ ਹੇਠ ਖੇਲਦਾ-ਮਲ੍ਹਦਾ, ਚਾਉ ਵਿਚ, ਖੁਸ਼ੀ ਵਿਚ, ਖੇੜੇ ਵਿਚ, 'ਰੰਗਿ ਹਸਹਿ ਰੰਗਿ ਰੇਵਹਿ ਚੁਪ ਭੀ ਕਰਿ ਜਾਹਿ' ਅਨੁਸਾਰ ਕੁਦਰਤੀ ਸਹਿਜ-ਜੀਵਨ ਬਤੀਤ ਕਰਦਾ ਹੈ।

L57/7

Man looks towards the Infinite Being for shelter and to relate the divine disposition of the Infinite Being who—

'is Ever Benevolent'
'is Ever Merciful'
'Takes no account of sins'
'Embraces with love'

towards his 'off-springs', the best example is that of the mother – child love.

When the child is in the mother's womb, and its consciousness is connected with the Creator, the whole arrangement for its growth and nurturing, is indeed spontaneously taking place through its 'Divine-Mother', the Infinite Being. For nine months, the refuge of the unceasing simran or contemplation of the Infinite Being, keeps the child safe from the fire of the womb.

In our mother's womb, You blessed us with Your meditative remembrance, and You preserved us there. 613

Even after birth the small baby is not aware of itself. In its innocence and faith filled belief, it takes refuge in its 'mother'. Because of this 'dual-pull' the mother too sacrifices by taking on herself all the worries and arrangements that are needed in the care and nurturing of the 'new-born' baby. The baby needs no cleverness, cunningness, organization, worry, anxiety or running-around for itself, because it has unwavering faith in that, it has its own being

who loves
who protects
who takes care
who initiates play
who cuddles
who worries
who is really concerned

who nurtures it with faith-filled-love. According to its innocent desires, 'mother' is its God, Guru and the provider. For this reason the child –

released from fear
without any wants or needs
completely relaxed
without any attentiveness

under the canopy of the parent's refuge, plays and frolics, in joy, in happiness, in ecstasy, 'In the Lord's Love, (it) laughs, and in the Lord's Love, (it) weeps, also (it) keeps silent' and naturally lives a life of spontaneity.

L57/7

ਓਧਰ ਘਰ ਦੇ ਕੰਮਾਂ-ਕਾਰਾਂ ਵਿਚ ਰੁਝੀ ਹੋਈ 'ਮਾਂ' ਆਪਣੇ ਬੱਚੇ ਵਿਚ ਲਿਵ ਲਾਈ ਰੱਖਦੀ ਹੈ। ਚੁਲ੍ਹੇ ਵਿਚ ਅੱਗ ਬਾਲਦੀ, ਚੱਕੀ ਝੌਂਹਦੀ, ਪਸੀਨੇ ਦੀ 'ਬੋ' ਨਾਲ ਲਿਬੜੀ-ਤਿਬੜੀ ਮਾਂ ਦੀ ਗੋਦੀ ਵਿਚ ਬੱਚਾ ਰਿੜ੍ਹਦਾ-ਫਿਰਦਾ ਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਮਾਂ ਦੇ ਪਿਆਰ ਦੀਆਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤ-ਘੁਟਾਂ ਭਰਦਾ ਸਭ ਕੁਝ ਭੁੱਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਜੇਕਰ ਬੱਚਾ ਖੇਡਦਾ-ਖੇਡਦਾ ਸੜਿਹਾਂਦ ਵਾਲੀ ਥਾਂ ਜਾਂ ਚਿਕੜ-ਗਾਰੇ ਵਿਚ ਡਿੱਗ ਪਵੇ, ਗੰਦਾ ਹੋ ਜਾਵੇ, ਉਸ ਦੇ ਸੱਟ ਲਗ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਮਾਂ ਭਾਵੇਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਜੀ-ਧਜੀ, ਹਾਰ-ਸ਼ਿੰਗਾਰ ਕਰੀ ਬੈਠੀ ਹੋਵੇ, ਕੀਮਤੀ ਤੋਂ ਕੀਮਤੀ ਕਪੜੇ ਪਾਏ ਹੋਣ — ਪਰ ਆਪਣੇ 'ਲਾਲ', ਜਿਗਰ ਦੇ ਟੋਟੇ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਸੁਣ ਕੇ ਉਸੇ ਵੇਲੇ ਭਜ ਉਠੇਗੀ, ਰੋਂਦੇ-ਕੁਰਲਾਉਂਦੇ, ਲਿਬੜੇ-ਤਿਬੜੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਹਿੱਕ ਨਾਲ ਲਾ ਲਵੇਗੀ, ਪਿਆਰ ਨਾਲ ਉਮ-ਚੱਟ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਅਸੀਸਾਂ ਦਿੰਦੀ, ਲੱਗੇ-ਲੱਗੇ ਦਿੰਦੀ, ਬਾਪੜ-ਬਾਪੜ ਕੇ ਸੁਆਏਗੀ। ਮਾਂ ਦੀ ਇਸ ਸੇਵਾ-ਭਾਵਨਾ ਵਿਚ ਨਾ ਕੋਈ ਸੁਆਰਥ ਹੈ, ਨਾ ਹੀ ਮੁਕਤੀ ਦੀ ਇੱਛਾ! ਸਗੋਂ ਮਾਂ ਤਾਂ ਬੱਚੇ ਦੀ ਪਿਆਰ-ਖਿੱਚ ਵਿਚ ਆਪਾ ਵਾਰ ਕੇ ਉਸ ਸਿਰਜਣਹਾਰ ਦੇ 'ਹੁਕਮ ਦੀ ਕਾਰ' ਕਮਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਮਾਂ-ਬੱਚੇ ਦੇ ਪਿਆਰ ਦਾ ਅਲੌਕਿਕ ਇਲਾਹੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਮਾ ਹੈ!

ਪਰ ਇਹ ਮਾਂ-ਪਿਆਰ ਜਾਂ 'ਮੋਹ' ਦੀ ਛਤ੍ਰਫਾਇਆ ਬੱਚੇ ਤੇ ਉਤਨਾ ਚਿਰ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਜਿੰਨਾ ਚਿਰ ਬੱਚਾ ਮਾਂ ਦੇ ਖਿਆਲਾਂ, ਰੀਝਾਂ ਤੇ ਪਿਆਰ-ਭਾਵਨਾ ਦੇ ਪ੍ਰਾਇਣ ਜਾਂ ਸੁਰ ਵਿਚ (in tune) ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਦੀ 'ਓਟ' ਜਾਂ 'ਓਲਾ' ਲੰਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਬੱਚਾ ਸਿਆਣਾ, ਆਪ-ਹੁਦਰਾ ਤੇ ਮਾਂ ਦੀ ਪਿਆਰ-ਭਾਵਨਾ ਤੋਂ 'ਬੇ-ਸੁਰ' ਹੋ ਕੇ ਆਪਣੀ ਮਨਮਰਜ਼ੀ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਮਾਂ-ਪਿਆਰ ਦੇ ਨਿੱਘ ਅਤੇ ਸੁਭ-ਇੱਛਾਵਾਂ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਹੁੰਦਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਕਰਮਾਂ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਭੁਗਤਦਾ, ਠੋਕਰਾਂ ਖਾਂਦਾ ਹੈ — ਜਿਸ ਲਈ ਉਹ ਆਪ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਦਾ ਕਾਰਣ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਦ ਬੱਚਾ ਆਪ-ਹੁਦਰਾ ਹੋ ਕੇ 'ਮਾਂ-ਪਿਆਰ' ਤੋਂ ਪਰ੍ਹੇ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਉਸ ਦਾ 'ਓਲਾ' ਛੱਡ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਦਾ ਆਪਣੇ 'ਮਾਂ-ਪਿਆਰ' ਰੂਪੀ 'ਸੋਮੇ' ਨਾਲੋਂ ਸਬੰਧ ਟੁੱਟ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਉਹ ਰੁੱਖ-ਸੁੱਖਾ ਜੀਵਨ ਬਤੀਤ ਕਰਦਾ ਆਪਣੀ ਕਰਨੀ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਆਪ ਭੁਗਤਦਾ ਹੈ। ਫਿਰ ਵੀ 'ਮਾਂ' ਦੇ ਹਿਰਦੇ ਵਿਚ 'ਮਾਂ-ਪਿਆਰ' ਦੇ ਸੁਭ-ਖਿਆਲ ਤੇ ਅਸੀਸਾਂ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਾਇਮ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਤੇ ਜਦ ਵੀ ਬੱਚਾ ਆਪਣੀਆਂ ਸਿਆਣਪਾਂ ਤੇ 'ਆਪ-ਹੁਦਰੇ'-ਪਨ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਹੋ ਕੇ ਮਾਂ ਦੀ ਸ਼ਰਨ ਲੈਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਮਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਫਿਰ ਗਲ ਲਾਉਂਦੀ ਹੈ ਤੇ ਆਪਣਾ ਨਿੱਘਾ ਪਿਆਰ ਤੇ ਸੁਭ ਅਸੀਸਾਂ ਦਿੰਦੀ ਹੈ।

ਜੇ ਅਤਿ ਕ੍ਰੋਧ ਕਰੇ ਕਰਿ ਧਾਇਆ ॥

ਤਾਂ ਭੀ ਚੀਤਿ ਨ ਰਾਖਸਿ ਮਾਇਆ ॥

(ਪੰਨਾ-੪੭੮)

ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਦ ਅਸੀਂ ਹਉਮੈ ਦੇ ਭਰਮ-ਭੁਲਾਵੇ ਅਧੀਨ ਅਕਾਲ-ਪੁਰਖ ਦਾ ਆਸਰਾ ਜਾਂ 'ਟੋਕ' ਛੱਡ ਕੇ, 'ਦੂਜੇ-ਭਾਵ' ਵਿਚ ਆ ਕੇ, ਪੰਜਾਂ ਦੇ ਵੱਸ ਪੈ ਕੇ ਆਪਣੀ 'ਇਲਾਹੀ-ਮਾਤਾ' ਦੇ

L57/8

On the other side, the mother, immersed in household chores, remains absorbed in her child. A mother could be lighting the fire in the fire-place, turning the grinding wheel, and covered all over with the smell of sweat, but when a child while crawling around comes into its mother's laps, it forgets everything as it gulps down the ambrosial nectar of mother's love.

If a child while playing falls into a smelly place or into some muddy dirt, gets dirty, gets injured, the mother even if she is well dressed, wearing ornaments, donning very expensive clothing, the moment she hears the cries of her precious child, a part of her flesh and blood, she will clasp the child to her bosom, lovingly smother it with kisses, lullabys and pats it to sleep. The mother has neither any self interest in this faith-filled service nor has she any desire for salvation. In fact, the mother, experiencing the pull of love for the child, sacrifices herself and in so doing cultivates the 'incessant hukam or command' of the Creator. This is the extraordinary divine miracle of the mother — child love.

But this umbrella of mother's love or 'attachment' works on the child for only, for as long as the child submits or remains in tune with the mother's thoughts, wishes, faith-filled-desires, (that is willingly and gracefully) accepts her 'shelter' or 'refuge'. When a child matures, becomes self willed, is not in harmony with the mother's love filled desire, and does as he pleases, then he distances himself from the mother's warmth and blessings and faces the consequences of his actions, faces pitfalls for all of which, he himself is responsible.

The reason for this is that when the child becomes self-willed and moves away from 'motherly love' or he does away with her shelter or refuge, then his connection with the fountain of 'motherly love' gets disconnected, and living an insipid life he faces the consequences of his deeds. Even then the goodwill thoughts and blessings of 'motherly-love' in the mother's heart remain intact and when the child seeks mother's shelter after facing misery from his cleverness and 'self-willfulness', the mother yet again embraces him and showers on him her warm love and goodwill blessings.

*If the son, in anger, runs away,
even then, his mother does not hold it against him in her mind.*

478

In the same way when we, under the influence of the doubt-fallacy of egotism, leave the 'shelter' or 'protection' of the Infinite Being and move into 'second (or worldly)-love', and fall prey to the five (lust, anger, greed, attachment, ego), we are

L57/8

ਪਿਆਰ ਤੋਂ ਮੂੰਹ ਮੋੜਦੇ ਹਾਂ, ਜਾਂ ਉਸ ਦਾ 'ਓਲਾ' ਛੱਡ ਕੇ ਮਾਇਆ ਦੇ ਚਿਲਕਵੇਂ ਕ੍ਰਿਸ਼ਮਿਆਂ ਵਿਚ ਗਲਤਾਨ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਸਾਰੇ ਦੇਵੀ ਗੁਣਾਂ, ਬਰਕਤਾਂ ਤੇ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਵਾਂਝੇ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ।

ਬਿਜਲੀ ਦੇ ਕਰੰਟ ਤੋਂ ਲਾਭ ਲੈਣ ਲਈ ਤਾਰਾਂ ਦਾ ਮੇਲ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਕਾਲ-ਪੁਰਖ ਦੀਆਂ ਬੇਅੰਤ, ਅਪਾਰ, ਸੁਖਦਾਈ ਤੇ ਕਲਿਆਣਕਾਰੀ 'ਦਾਤਾਂ' ਦੇ ਪਾਤਰ ਬਣਨ ਲਈ ਸਾਡੇ ਮਨ ਦੀਆਂ ਬਿਰਤੀਆਂ ਦੀ ਤਾਰ ਸਾਡੇ ਅੰਤ੍ਰਿਆਤਮੇ 'ਹਰਿ-ਨਾਮ' ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

ਇਸ ਉਦਾਹਰਣ ਤੋਂ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੀ ਸ਼ਰਧਾ-ਭਾਵਨੀ ਵਿਚ ਵਿਘਨ ਪੈਣ ਨਾਲ ਹੀ ਅਸੀਂ 'ਰੱਬੀ ਪਿਆਰ' ਦੀ ਤਾਰ ਨਾਲੋਂ ਟੁੱਟ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ।

ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਤੇ ਭੁਲਿਆਂ ਵਿਆਪਨਿ ਸਭੇ ਰੋਗ ॥

ਵੇਮੁਖ ਹੋਏ ਰਾਮ ਤੇ ਲਗਨਿ ਜਨਮ ਵਿਜੋਗ ॥ (ਪੰਨਾ-੧੩੫)

ਸਾਡੀ ਹਉਮੈ ਦੇ ਭਰਮ-ਭੁਲਾਵੇ ਵਿਚੋਂ ਉਪਜੀ ਸਿਆਣਪ, ਚਾਤਰੀ, ਏਹੜ-ਏਹੜ ਤੇ ਕਿੰਤੂ-ਪ੍ਰੰਤੂ ਹੀ ਸਾਨੂੰ 'ਇਲਾਹੀ-ਮਾਤਾ'—ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਦੀ ਨਿੱਘੀ ਗੋਦ ਤੋਂ ਵਾਂਝਿਆਂ ਰੱਖਦੇ ਹਨ। ਜਿਉਂ-ਜਿਉਂ ਅਸੀਂ ਅਕਾਲ-ਪੁਰਖ ਦੀ 'ਓਟ' ਛੱਡ ਕੇ ਸ਼ਰਧਾ-ਹੀਣ, ਭਾਵਨਾ-ਹੀਣ, ਪਿਆਰ-ਹੀਣ ਹੁੰਦੇ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ, ਤਿਉਂ-ਤਿਉਂ ਸਾਡੀ ਪ੍ਰੀਤ-ਡੋਰੀ ਦੀ ਖਿੱਚ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੁੰਦੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਇਲਾਹੀ-ਦਾਤਾਂ ਅਤੇ ਗੁਣ ਘਟਦੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸ਼ਾਮ ਹੋਣ ਨਾਲ ਚਾਨਣ ਘਟਦਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਹਨੇਰਾ ਵੱਧਦਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਦ ਇਨਸਾਨ 'ਨਾਮ' ਦੇ ਆਤਮ-ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਤੋਂ ਦੂਰ ਹੁੰਦਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਮਾਇਕੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾਵਾਂ ਤੇ ਭਰਮ-ਭੁਲਾਵੇ ਦਾ 'ਹਨੇਰ' ਵਧਦਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਲਿਵ ਛੁੜਕੀ ਲਗੀ ਕ੍ਰਿਸਨਾ ਮਾਇਆ ਅਮਰੁ ਵਰਤਾਇਆ ॥ (ਪੰਨਾ-੯੨੧)

ਫਿਰ ਵੀ ਜਦ ਕਦੇ ਸਤਿਸੰਗ ਕਰਦਿਆਂ ਜੀਵ ਦੀ ਆਤਮਾ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਗ ਪਵੇ ਤੇ ਉਹ ਠੱਗਣੀ ਮਾਇਆ ਦੇ ਜਾਲ ਵਿਚੋਂ ਨਿਕਲਣ ਲਈ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੀ ਸ਼ਰਨ ਆਵੇ, ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਬਿਰਦ ਨੂੰ ਪਾਲਦੀ ਹੋਈ 'ਇਲਾਹੀ ਮਾਤਾ' ਉਸ ਉਤੇ ਮਿਹਰਬਾਨ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਦਰੋਂ-ਘਰੋਂ ਦੇਵੀ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਉਸ ਨੂੰ ਨਿਵਾਜਦੀ ਹੈ।

ਜੋ ਸਰਣਿ ਆਵੇ ਤਿਸੁ ਕੰਠਿ ਲਾਵੇ

ਇਹੁ ਬਿਰਦੁ ਸੁਆਮੀ ਸੰਦਾ ॥ (ਪੰਨਾ-੫੪੪)

ਜੋ ਤੇਰੀ ਸਰਣਾਈ ਹਰਿ ਜੀਉ ਤਿਨ ਕੀ ਕਰਹਿ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲ ॥ (ਪੰਨਾ-੧੩੩੩-੩੪)

turning away from the love of our 'Divine-Mother', or leaving Her 'refuge' and getting deeply absorbed in the scintillating miracles of materialism, we divorce ourselves from all HER virtues, bounties and blessings.

To benefit from an electrical current the wires must be connected. In the same way to become the recipients of the Timeless Being's limitless, bountiful, comfort-giving, emancipating, bounties, the wire of our mind's consciousness should be connected to the 'Lord's Naam' within our innate soul-self.

It is clear from this example that it is only with the disruption in our faith-filled desire that we get disconnected from the wire of 'godly-love'.

1 Forgetting the Transcendent Lord, all sorts of illnesses are contracted.

Those who turn their backs on the Lord shall be separated from Him and consigned to reincarnation, over and over again.

135

The cleverness, intelligence, petty arguments and criticisms-condemnations that well up from the doubt-ridden fallacy of our egotism is the one that keeps us divorced from the warm bosom of our 'Divine-Mother', the Supreme God. As we leave the 'refuge' of the Timeless Being and become faithless, belief-less, loveless, to that extent the pull of our love-cord gets weaker and weaker and the Divine bounties that we derived from this (pull of our love-cord) keep getting less and less.

Just as with the advent (or coming) of dusk the light gets progressively less and the darkness keeps increasing. In the same way when man distances himself from the Divine Illumination of Naam, the darkness of materialistic desires and doubt-fallacy keep increasing.

2 Love for the Lord wears off, and the child becomes attached to desires; the script of Maya runs its course.

921

Even then, while participating in a satsang, the company of the holy, somehow man's soul wakes up and he seeks the shelter of Lord, to free himself from the net of the delusive materialism, then, the 'Divine-Mother' remaining true to HER disposition, become merciful towards him, and rewards him with divine gifts from HER being.

3 The Lord lovingly embraces whoever comes to the Lord's Sanctuary - this is the way of the Lord and Master.

544

4 O Dear Lord, You cherish and sustain those who seek Your Sanctuary.

1333

ਸਾਡੇ ਇਲਾਹੀ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਪਤਾ ਸੀ ਕਿ ਇਨਸਾਨ ਆਪਣੀ ਹਉਮੈ ਅਧੀਨ ਹੋ ਕੇ ਤੀਖਣ-ਬੁੱਧੀ ਦੀਆਂ ਉਕਤੀਆਂ-ਜੁਗਤੀਆਂ ਰਾਹੀਂ ਆਪਣੇ 'ਦਾਤੇ' ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਨੂੰ ਭੁੱਲ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਆਦਿ ਤੋਂ ਹੀ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਨੇ ਸਾਨੂੰ 'ਬੇਮੁਖਾਂ' ਨੂੰ —'ਭੁੱਲ' ਵਿਚੋਂ ਕੱਢ ਕੇ 'ਯਾਦ' ਵਿਚ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਜਾਂ ਅਕਾਲ-ਪੁਰਖ ਦੇ 'ਓਲੇ' ਦੀ ਨਿੱਘੀ ਤੇ ਸੁਖਦਾਈ ਛਤ੍ਰ-ਛਾਇਆ ਹੇਠ ਮੁੜ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਧੁਰੋਂ ਗੁਰੂ, ਪੀਰ, ਫਕੀਰ, ਸਾਧ, ਸੰਤ, ਮਹਾਂਪੁਰਖ, ਗੁਰਮੁਖ-ਪਿਆਰੇ ਲੋੜ ਅਨੁਸਾਰ ਸੰਸਾਰ ਤੇ ਭੇਜੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਵਕਤ ਦੇ ਹਾਲਾਤ ਅਨੁਸਾਰ ਜੀਵਾਂ ਨੂੰ ਪਰਮਾਰਥ ਵੱਲ ਲਾਉਣ ਲਈ ਆਤਮਿਕ ਉਪਦੇਸ਼ ਦਿਤੇ।

ਸਾਧ ਪਠਾਏ ਆਪਿ ਹਰਿ ਹਮ ਤੁਮ ਤੇ ਨਾਹੀ ਦੂਰਿ ॥ (ਪੰਨਾ-੯੨੯)

ਸਾਧ ਰੂਪ ਅਪਨਾ ਤਨੁ ਧਾਰਿਆ ॥
ਮਹਾ ਅਗਨਿ ਤੇ ਆਪਿ ਉਥਾਰਿਆ ॥ (ਪੰਨਾ ੧੦੦੫)

ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਪ੍ਰੇਮ-ਪੁਰਖ ਅਕਾਲ-ਪੁਰਖ ਦਾ ਆਪਣੀ 'ਅੰਸ਼', ਜੀਵਾਂ ਲਈ ਅਤਿਅੰਤ ਪਿਆਰ-ਭਾਵਨਾ ਦਾ—

ਬਿਰਦ
ਮਿਹਰ
ਬਖਸ਼ਿਸ਼
ਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ
ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ
ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੈ !

ਦੁਨਿਆਵੀ ਮਾਂ ਦੇ ਹਿਰਦੇ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਜਾਏ ਬੱਚੇ ਲਈ ਅਥਾਹ ਪਿਆਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤੇ ਉਹ ਆਪਣੇ ਬੱਚੇ ਦੇ ਵਿਛੋੜੇ ਨੂੰ ਸਹਿ ਨਹੀਂ ਸਕਦੀ ਤੇ ਆਪਣੇ 'ਗੁਆਚੇ ਬੱਚੇ' ਦੀ ਸੂਹ ਲੈਂਦੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ—ਉਸ ਨੂੰ ਮੁੜ ਆਪਣੇ ਗਲ ਲਾ ਕੇ, ਆਪਣੀ ਗੱਦ ਦਾ ਨਿੱਘਾ ਪਿਆਰ ਤੇ ਸੁਖ ਦੇਣ ਲਈ ਲੋਚਦੀ ਤੇ ਤਾਂਘਦੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਬੱਚੇ ਵਲ ਪਿਆਰ-ਸੁਨੇਹੜੇ ਭੇਜ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮੁੜ ਆਪਣੇ ਵਲ ਪ੍ਰੇਰਦੀ ਤੇ ਖਿੱਚਦੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ।

ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਾਡੀ 'ਇਲਾਹੀ ਮਾਤਾ' - ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਵੀ ਆਪਣੀ ਅੰਸ਼—ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਵਿਛੋੜੇ ਨੂੰ ਸਹਾਰ ਨਹੀਂ ਸਕਦੀ। ਇਸ ਲਈ ਕਾਇਨਾਤ ਦੇ ਜ਼ੋਰੋ-ਜ਼ੋਰੇ ਅੰਦਰ ਉਸ ਨੇ 'ਜੀਵਨ-ਤੱਤ' 'ਆਤਮਾ' ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਪਿਆਰ ਦੀ ਤਾਂਘ ਜਾਂ ਖਿੱਚ ਦੀ ਅੰਸ਼ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਕਰ ਦਿਤੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੋ ਜੀਵ ਦੀ ਆਪਣੇ ਕਰਤੇ ਵਲ, ਅਨਜਾਣੇ, ਸਹਿਜ-ਸੁਭਾਇ 'ਖਿੱਚ' ਪੈਂਦੀ ਰਹੇ। ਜਿਉਂ-ਜਿਉਂ ਜੀਵ ਦਾ 'ਹਉਮੈ' ਦਾ ਛੋੜ ਪਤਲਾ ਹੁੰਦਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਦੀ ਸੁਰਤੀ-ਬਿਰਤੀ 'ਆਤਮ-ਪ੍ਰਾਇਣ' ਹੁੰਦੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤੇ ਆਪਣੇ ਕੇਂਦਰ ਜਾਂ ਸੋਮੇ ਵੱਲ ਅੰਤ੍ਰ-ਆਤਮ 'ਖਿੱਚ' ਵਧਦੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

Our Divine Mother-Father knew that man, under the influence of egotism can forget his provider, the Primal Being, through his maxims and methodologies. That is why the Primal Being, to remove apostates like us from (the state of) 'forgetfulness' and bring us into 'remembrance' or bring us back under the warm and comfort-giving canopy of the Infinite Being's refuge, sent from the source according to the needs of the times gurus, peers, fakirs, sadhus, saints, great evolved souls and guru-orientated beloveds who gave spiritual guidance to mankind.

1 The Lord Himself sent His Holy Saints, to tell us that He is not far away. 929

2 The Holy Saint is the very embodiment of the Lord's form.
He Himself saves us from the great fire. 1005

All this is love's personification Infinite Being's infinite faith-filled

disposition
mercy
blessings
guru's grace
manifestation
symbol

for His own 'off-springs' the mankind.

The earthly mother has in her bosom unfathomable love for her missing off-spring ; she cannot bear the separation from her child; she keeps looking for information about her 'lost-child', and she keeps longing and yearning to embrace and give the warm love of her bosom to her child. She keeps sending messages of love trying to motivate and pull the child towards her.

In the same way our 'Divine – Mother', the Primal Being too cannot bear the separation of HER off-springs. That is why in each and every particle of the creation, HE has placed the 'essence of life', the 'soul', the craving for HIS LOVE or the pull for HIS off-spring, so that man's attraction for his creator keeps taking place. To the degree that the shroud of man's egotism keeps getting thinner and thinner, to that degree his consciousness and awareness gets soul realization and the pull towards its center or source innately keeps getting stronger.

ਇਹ ਆਤਮਿਕ-ਪਿਆਰ ਦੀ ਖਿੱਚ, ਤਾਰ ਜਾਂ ਕਾਂਖੀ ਦੁਵੱਲੀ ਹੈ। ਇਕ ਪਾਸੇ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਆਪ ਆਪਣੀ 'ਅੰਸ਼' ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵੱਲ ਇਲਾਹੀ-ਪਿਆਰ ਨਾਲ ਖਿੱਚ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਜੀਵ ਆਪਣੇ ਕੇਂਦਰ—ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਵੱਲ ਅਨਜਾਣੇ, ਸਹਿਜ-ਸੁਭਾਇ ਖਿੱਚਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਮੂ ਲਾਲਨ ਸਿਉ ਪ੍ਰੀਤਿ ਬਨੀ ॥ ਰਹਾਓ ॥
ਤਰੀ ਨ ਤੂਟੈ ਫੋਰੀ ਨ ਫੂਟੈ ਐਸੀ ਮਾਧੋ ਖਿੱਚ ਤਨੀ ॥ (ਪੰਨਾ-੮੨੭)

ਇਸ ਇਲਾਹੀ ਪ੍ਰੀਤ-ਭੋਰੀ ਦਾ ਸਰੂਪ—

ਸ਼ਰਧਾ-ਭਾਵਨੀ

ਭਉ-ਭਾਵਨੀ

ਪ੍ਰੇਮ-ਸਵੈਪਨਾ

ਪਿਆਰ-ਤਾਂਘ

ਸੇਵਾ-ਭਾਵ

ਸਿਮਰਨ

ਆਪਾ-ਵਾਰਨਾ ਹੈ।

ਪਰ ਹਉਮੈ ਦੇ ਭਰਮ-ਭੁਲਾਵੇ ਵਿਚ ਇਨਸਾਨ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਹੀ 'ਕਰਤਾ-ਧਰਤਾ' ਸਮਝ ਕੇ ਆਪਣੀ ਤੀਖਣ-ਬੁੱਧੀ ਨਾਲ ਸਿਆਣਪਾਂ ਤੇ ਚਤੁਰਾਈਆਂ ਘੋਟਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸੀਂ ਇਕ ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਵੈਰ-ਵਿਰੋਧ, ਈਰਖਾ, ਦਵੈਤ, ਲੜਾਈ-ਝਗੜੇ, ਦੁਸ਼ਮਣੀ ਸਹੇੜ ਲੈਂਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਡਰ, ਫਿਕਰ, ਸ਼ੱਕ ਤੇ ਚਿੰਤਾ-ਚਿਖਾ ਵਿਚ ਸੜਦੇ-ਬਲਦੇ ਦੁੱਖ ਭੋਗਦੇ ਹਾਂ।

ਜੇਕਰ ਨਿੱਕਾ ਬੱਚਾ ਕਿਸੇ ਕਾਰਣ ਗੁਆਚ ਜਾਵੇ ਤੇ ਵੱਡਾ ਹੋ ਕੇ ਆਪਣੇ ਹੀ ਬਾਪ ਦੇ ਰਾਜ ਵਿਚ ਨੌਕਰ ਹੋ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਉਸ ਨਾਲ ਬਾਕੀ ਨੌਕਰਾਂ ਵਾਂਗ ਹੀ ਵਰਤਾਰਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਸਦਕਾ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਬਾਪ ਦੀ ਪਹਿਚਾਣ ਹੋ ਜਾਵੇ, ਉਹ ਮੁੜ ਉਸ ਦੀ ਸ਼ਰਣ ਚਲਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਉਹ 'ਨੌਕਰ' ਤੋਂ ਬਦਲ ਕੇ 'ਪੁੱਤਰ' ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਬਾਪ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਜਾਂ ਵਿਰਾਸਤ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜੇ ਅਸੀਂ ਮੁੜ ਅਕਾਲ-ਪੁਰਖ ਰੂਪੀ 'ਇਲਾਹੀ-ਮਾਤਾ' ਦੀ ਸੁਖਦਾਈ ਗੋਦ ਦਾ ਨਿੱਘ ਮਾਣਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ, ਉਸ ਦੀਆਂ ਦੈਵੀ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਦੇ ਪਾਤਰ ਬਣਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ, 'ਗੁਣੀ ਭਾਹਿ ਜਲੈ ਸੰਸਾਰਾ' ਦੇ ਸੇਕ ਤੋਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ

The pull, connection or yearning of this Divine-Love is two pronged. On one side the Infinite Waheguru is pulling HIS 'off-springs' towards HIMSELF and on the other side man unknowingly, spontaneously is being pulled towards his center – the Primal Lord.

*I have fallen in love with my Beloved Lord. ||Pause||
Cutting it, it does not break, and releasing it, it does not let go. Such is the string the Lord has tied me with.* 827

The form this Divine Love – cord takes is –

faith-filled desire

awe-filled inclination

love of the self within

love - yearning

service-orientated

simran (contemplation)

sacrificing the self.

But (steeped) in the doubt-fallacy of egotism, man regards himself as the exclusively controller and with his sharp intellect he (lives his life) demonstrating his intelligence and craftiness. In this way we invite enmity-confrontation, jealousy, duality, quarrels-fights, animosity with one another and as a result we suffer as we burn and smoulder in fear, worry and anxiety.

If a small child who for some reason gets lost and upon growing up becomes a servant in his father's kingdom, he will be treated just like any other servant. But if on some ones urging he recognizes his father and return to take shelter under him, then he will revert from being a 'servant' to being a 'son' and he becomes the beneficiary and heir to his father's wealth.

In the same way, if we once again want to enjoy the warmth of the comfort-giving bosom of 'Divine-Mother', the embodiment of the Timeless Lord; (if) we want to become the recipients of the divine blessings; (if) we want to save ourselves from the heat of the 'hidden fire the world is consumed in', then we

ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੀਆਂ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਪੰਗਤੀਆਂ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿਚ ਆਪਣਾ ਜੀਵਨ ਢਾਲਣਾ ਪਵੇਗਾ ।

ਜਦੋਂ ਸੁਖ ਕਉ ਚਾਹੈ ਸਦਾ ਸਰਨਿ ਰਾਮ ਕੀ ਲੇਹ ॥ (ਪੰਨਾ-੧੪੨੭)

ਤਜਹੁ ਸਿਆਨਪ ਸੁਰਿਜਨਹੁ ਸਿਮਰਹੁ ਹਰਿ ਹਰਿ ਰਾਇ ॥

ਏਕ ਆਸ ਹਰਿ ਮਨਿ ਰਖਹੁ ਨਾਨਕ ਦੂਖੁ ਭਰਮੁ ਭਉ ਜਾਇ ॥ (ਪੰਨਾ-੨੮੧)

ਮੇਰੇ ਮਨ ਨਾਮੁ ਨਿਤ ਨਿਤ ਲੇਹ ॥

ਜਲਤ ਨਾਹੀ ਅਗਨਿ ਸਾਗਰ ਸੂਖੁ ਮਨਿ ਤਨਿ ਦੇਹ ॥ (ਪੰਨਾ-੧੦੦੬)

ਕੋਇ ਨ ਕਿਸ ਹੀ ਸੰਗਿ ਕਾਹੇ ਗਰਬੀਐ ॥

ਏਕੁ ਨਾਮੁ ਆਧਾਰੁ ਭਉਜਲੁ ਤਰਬੀਐ ॥ (ਪੰਨਾ-੩੯੮)

ਰੇ ਮਨ ਓਟ ਲੇਹੁ ਹਰਿ ਨਾਮਾ ॥

ਜਾ ਕੈ ਸਿਮਰਨਿ ਦੁਰਮਤਿ ਨਾਸੈ ਪਾਵਹਿ ਪਦੁ ਨਿਰਬਾਨਾ ॥ (ਪੰਨਾ-੯੦੧)

ਜੀਅਰੇ ਓਲ੍ਹਾ ਨਾਮ ਕਾ ॥

ਅਵਹੁ ਜਿ ਕਰਨ ਕਰਾਵਨੋ ਤਿਨ ਮਹਿ ਭਉ ਹੈ ਜਾਮ ਕਾ ॥ (ਪੰਨਾ-੨੧੧)

ਸਮਾਪਤ

have to mould our lives according to the light of the lines from Gurbani which appear below.

1 If you yearn for eternal peace, then seek the Sanctuary of the Lord. 1427

2 Give up your cleverness, good people - remember the Lord God, your King! Enshrine in your heart, your hopes in the One Lord. O Nanak, your pain, doubt and fear shall depart. 281

3 O my mind, continually, continuously chant the Naam, the Name of the Lord. You shall not burn in the ocean of fire, and your mind and body shall be blessed with peace. 1006

4 No one is anyone's companion; why take any pride in others? With the Support of the One Name, this terrible world-ocean is crossed over. 398

5 O mind, take the sheltering support of the Lord's Name. Remembering Him in meditation, evil-mindedness is dispelled, and the state of Nirvaana is obtained. 901

6 Hey, soul: your only Support is the Naam, the Name of the Lord. Whatever else you do or make happen, the fear of death still hangs over you. 211

The end